

This question paper consists of 8 questions and 8 printed pages.

ह्या प्रश्नपत्रिकेत एकूण 8 प्रश्न आणि 8 छपील पाने आहेत.

Roll No.

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

अनुक्रमांक

Code No. 62/S/N/M

कोड नं.

Set - **A**

DATA ENTRY OPERATIONS

डाटा एन्ट्री ऑपरेशनस्
(229-M)

Day and Date of Examination

(परीक्षाचा दिवस आणि तारीख)

Signature of Invigilators

1.

(निरीक्षकाची सही)

2.

General Instructions :

- 1 Candidate must write his/her Roll Number on the first page of the Question Paper.
- 2 Please check the Question Paper to verify that the total pages and total number of questions contained in the Question Paper are the same as those printed on the top of the first page. Also check to see that the questions are in sequential order.
- 3 All the questions are to be answered within the allotted time.
- 4 Making any identification mark in the Answer-Book or writing Roll Number anywhere other than the specified places will lead to disqualification of the candidate.
- 5 Write your Question Paper code No. **62/S/N/M-A** on the Answer-Book.
- 6 The Question Paper is bilingual. In case of doubt, the English version should be considered as authentic.

सामान्य सूचना :

- 1 परीक्षार्थीनी प्रश्नपत्रिकेच्या प्रथम पृष्ठावर आपला अनुक्रमांक लिहावा.
- 2 कृपया प्रश्न-पत्र तपासून पहा. एकूण पृष्ठांची संख्या छापलेली आहे तेवढेच प्रश्न क्रमाने आहेत का ते पहा.
- 3 प्रश्नांची उत्तरे निर्धारित वेळेतच द्यावयाची आहेत.
- 4 उत्तर-पत्रिकेत उमेदवाराची ओळख होईल किंवा योग्य त्या जागे व्यतिरिक्त बैठक क्रमांक लिहिणाऱ्या उमेदवारास अपात्र ठरविण्यात येईल.
- 5 आपल्या उत्तर-पत्रिकेत प्रश्नपत्रिकेचा कोड संख्या **62/S/N/M-A** अवश्य लिहा.
- 6 प्रश्नपत्रिका दोन भाषांमध्ये आहे. प्रश्नांबाबत काही शंका असल्यास इंग्रजी रूपांतर प्रमाणभूत मानावे.

DATA ENTRY OPERATIONS

डाटा एन्ट्री ऑपरेशनस्

(229-M)

Time : 2 Hours]

[Maximum Marks : 40

वेळ : 2 तास]

[एकूण गुण : 40

- Note :** (1) Attempt **all** the questions.
(2) Marks allotted to each question are indicated against it.

- सूचना :** (1) सर्व प्रश्नांची उत्तरे लिहा.
(2) प्रत्येक प्रश्नाच्या समोर त्याचे गुण दर्शविले आहेत.

1 Match the following and write your answer in the answerbook:

$$\frac{1}{2} \times 6 = 3$$

Column A	Column B
(a) LCD	(i) Spread sheet
(b) Video clips	(ii) Output device
(c) Pivot table	(iii) Set of Programs
(d) Operating System	(iv) Multimedia element
(e) Software	(v) Flat Panel Monitor
(f) PLOTTER	(vi) GUI

खालील जोड्या लावा आणि उत्तरे उत्तर पत्रिकेत लिहा -

A	B
(a) एल. सी. डी.	(i) स्प्रेड शीट
(b) व्हिडिओ क्लिप्स	(ii) आउटपुट डिव्हाईस
(c) पिवोट टेबल	(iii) सेट ऑफ प्रोग्रॅम्स
(d) ऑपरेटिंग सिस्टीम	(iv) मल्टीमिडिया इलेमेंट
(e) सॉफ्टवेअर	(v) फ्लॅट पॅनल मॉनीटर
(f) प्लॉटर	(vi) जी. यू. आई. (GUI)

2 Write in your answerbook, True/False for the following statements: $\frac{1}{2} \times 6 = 3$

- (a) Light pen and Trackball are examples of Output devices.
- (b) Sound card is a hardware component.
- (c) Windows provide quick and easy way to install new hardware.
- (d) Text can be inserted in slides using text boxes.
- (e) Passwords are not at all case sensitive.
- (f) Multiple documents can be opened simultaneously in Word.

खालील विधाने चूक/बरोबर उत्तरपत्रिकेत लिहा -

- (a) लाइटपेन आणि ट्रेकबॉल आउटपुट डिवाइसची उदाहरणे आहेत.
- (b) साउंड कार्ड एक हार्डवेअर कम्पोनन्ट आहे.
- (c) विंडोजद्वारे नवीन हार्डवेअर त्वरीत आणि सोप्या पद्धतीने इंस्टॉल करता येते.
- (d) स्लाइड्समध्ये टेक्स्ट बॉक्स द्वारे टेक्स्ट इनसर्ट करता येते
- (e) पासवर्ड केस सेंसिटिव्ह नसतात.
- (f) वर्डमध्ये अनेक डॉक्युमेंट उघडता येतात.

3 Define the following: $1 \times 4 = 4$

- (a) Cell Reference
- (b) Speaker
- (c) Taskbar
- (d) Machine language

खालील व्याख्या लिहा -

- (a) सेल रेफरंस
- (b) स्पीकर
- (c) टास्क बार
- (d) मशीन भाषा

4 Write short notes on the following: $2 \times 4 = 8$

- (a) Scroll Bars
- (b) Computer Operations
- (c) Typing text
- (d) Inserting clipart in a worksheet

खालील विषयांवर संक्षिप्त टिपा लिहा -

- (a) स्क्रोल बार
- (b) संगणक कार्य
- (c) टेक्स्ट टाईप करणे
- (d) वर्कशीटमध्ये क्लिपआर्ट आणणे

5 Differentiate between the following: 2×2=4

- (a) Inserting and deleting Page Break.
- (b) Headers and Footers.

खालील मधील अंतर स्पष्ट करा –

- (a) पेज ब्रेक इंसर्ट व डिलिट करणे
- (b) हेडर व फुटर

6 Answer the following questions : 2×5=10

- (a) Briefly explain the Normal View of presentation.
- (b) Write the steps to copy a formula in the worksheet.
- (c) Explain the steps to create a data source using word table.
- (d) Write the steps to start a program in Windows.
- (e) Using Page Setup dialog box, how can you change page margins ? Explain.

खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा –

- (a) नॉर्मल व्यूचे प्रेझेंटेशन थोडक्यात लिहा.
- (b) वर्कशीटमध्ये फॉर्म्युला कॉपी करण्याची कृती लिहा.
- (c) वर्ड टेबल वापरून डाटा सोर्स बनविण्याची कृती लिहा.
- (d) विंडोजमधील प्रोग्राम स्टार्ट करण्याची कृती लिहा.
- (e) पेज सेटअप डायलॉग बॉक्समध्ये पेज मार्जिन बदलण्याची कृती लिहा.

7 Answer the following: 2×2=4

- (a) In a Word document, which shortcut keys are pressed to do the following actions:
 - (i) To print preview a document.
 - (ii) To open a file.
 - (iii) To paste a line of text.
 - (iv) To make the text justify.
- (b) Write the steps to do the following actions on the given text :

In order to arrest the bleeding patient and protect the wound, apply direct or indirect pressure, cover with a dressing, apply a pad and firm bandage, elevate the part, keep at rest.

- (i) Make the text right aligned.
- (ii) Increase font size to 14 points.
- (iii) Make the word 'bleeding' as Bold and Caps.
- (iv) Increase line spacing from 1 to 2.

खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा -

- (a) एका वर्ड डॉक्युमेंटमध्ये खालील कृती करण्यासाठी कोणत्या शॉर्टकट कीज वापरल्या जातात ?
- डॉक्युमेंट प्रिंट प्रिन्ट्यूसाठी
 - फाइल ओपन करण्यासाठी
 - एक टेक्स्ट लाइन पेस्ट करण्यासाठी
 - टेक्स्ट जस्टीफाय करण्यासाठी
- (b) खालील टेक्स्टमध्ये खालील कृती करण्यासाठीची कृती लिहा -

In order to arrest the bleeding patient and protect the wound, apply direct or indirect pressure, cover with a dressing, apply a pad and firm bandage, elevate the part, keep at rest.

- टेक्स्ट राईट अलाईन करण्यासाठी
- फॉन्ट साईझ वाढवून 14 करण्यासाठी
- 'Bleeding' शब्दाला बोल्ड आणि कॅपिटल करण्यासाठी
- लाईन स्पेसिंग 1 वरून वाढवून 2 करण्यासाठी

8 Answer the following questions:

2×2=4

- (a) The following table shows some data about current wild life population of a particular area. Write the steps to plot a line chart on the basis of this data :

	A	B	C	D	E
1	S.No.	Month	Tigers	Bears	Leopard
2	1	Jan	28	35	15
3	2	Feb	26	32	14
4	3	Mar	27	36	14
5	4	Apr	29	37	15
6	5	May	25	30	10
7	6	Jun	24	29	9

- (b) Following data shows name and salary of 5 employees of a company with the amount of tax deduction also shown in the data. Based on this, answer the following questions:

	A	B	C	D
1	Name of Emp.	Salary	Tax deducted	Net Salary
2	Surya Prakash	50,000	6200	
3	Sahil Kumar	35,000	2000	
4	Niraj Shrivastav	45,000	4500	
5	Rupesh Singh	28,000	1500	
6	Prakash Datta	41,000	5100	
7				

- (i) Write the formula in cell B7 to calculate the total salary of all employees.
(ii) Write the formula to find the net salary of Surya Prakash in cell D2.
(iii) Write the steps to copy the formula from D2 to D6.
(iv) In cell C7, write the formula to calculate the average tax deducted for each employee.

खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा –

- (a) खाली दिलेल्या तक्त्यात सद्यस्थितील जंगली प्राण्यांची संख्या दाखविली आहे. सदर आकड्यांचा रेषीय आलेख काढण्याची कृती लिहा –

A	B	C	D	E
क्र.	महिना	वाघ	भालू	बिबट्या
1	जानेवारी	28	35	15
2	फेब्रुवारी	26	32	14
3	मार्च	27	36	14
4	एप्रिल	29	37	15
5	मे	25	30	10
6	जून	24	29	9

- (b) खालील तक्त्यात एका कंपनीतील 5 कर्मचाऱ्यांची नावे, पगार आणि पगारातील कापलेला टॅक्स दाखविला आहे. सदर आकड्यांवरून प्रश्नांची उत्तरे द्या.

	A	B	C	D
1	नाव	पगार	टॅक्स कपात	Net Salary
2	सूर्य प्रकाश	50,000	6200	
3	साहिल कुमार	35,000	2000	
4	निरज श्रीवास्तव	45,000	4500	
5	रूपेश सिंग	28,000	1500	
6	प्रकाश दत्त	41,000	5100	
7				

- (i) सेल B7 मध्ये कर्मचाऱ्याचा एकूण पगार काढण्यासाठी फॉर्म्युला लिहा.
- (ii) सेल D2 मध्ये सूर्यप्रकाश ह्या कर्मचाऱ्याचा एकूण पगार काढण्यासाठी फॉर्म्युला लिहा.
- (iii) सेल D2 ते D6 पर्यंत फॉर्म्युला कॉपी करण्यासाठी कृती लिहा.
- (iv) सेल C7 मध्ये प्रत्येक कर्मचाऱ्याची टॅक्स कपातीची सरासरी काढण्याचा फॉर्म्युला लिहा.

